

Motion till riksdagen 2024/25:2156

av **Martina Johansson m.fl. (C)**

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn enligt förslaget i tabellen i motionen.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Föräldraförsäkringen finns till för att alla föräldrar ska ges förutsättningar att ge sina barn en god omsorg samt att bygga upp den viktiga anknytningen mellan barn och förälder under de första levnadsåren. Centerpartiet vill se en enkel, modern och tydlig föräldraförsäkring som tar avstamp i principen om barnets bästa. En sådan försäkring måste vara anpassad till vårt moderna samhälle och arbetsliv och olika familjekonstellationer och premiera ett jämställt uttag av föräldradagar.

Pappors uttag av föräldraledighet ökar men väldigt sakta. Det återstår en lång väg att vandra innan vi kan tala om en jämställd fördelning av föräldraledigheten. Fortfarande möts både kvinnor som tar ut mindre ledighet och män som tar ut mer ledighet av förvåning, misstro och misstänksamhet. Den ojämlika fördelningen av föräldraledighet leder till negativa konsekvenser såväl för samhället i stort som för enskilda individer. Centerpartiet anser att vi behöver en bred diskussion om hur vi kan riva de strukturer som hindrar män från att utnyttja sin föräldraledighet och kvinnor från att kombinera ett gott föräldraskap med ett gott arbetsliv.

Bostadsbidraget är ett träffsäkert verktyg för att bistå ekonomiskt utsatta familjer och därmed ett viktigt inslag i de svenska välfärdssystemen. Vi har tidigare välkomnat förlängningen och förstärkningen av tilläggsbidraget inom bostadsbidraget. Det är ett rimligt sätt att mildra effekterna för dem som har det sämst ställt, men det kräver också att det inte räknas av fullt ut mot eventuellt försörjningsstöd. Vid en utfasning av det

tillfälliga tilläggsbidraget inom bostadsbidraget är det viktigt att se över att bostadsbidraget fortfarande på ett träffsäkert sätt bistår ekonomiskt utsatta familjer.

När familjer bryts upp är det inte ovanligt att föräldrarnas ekonomiska villkor förändras på helt olika sätt. Reglerna för bostadsbidrag som rör särlevande med underåriga barn fungerar i dagsläget inte tillfredsställande. För föräldrar som har barnen tidvis boende hos sig gäller att bostaden måste ha minst två rum och kök samt vara minst 40 kvadratmeter stor. Motsvarande krav gäller inte för föräldrar med hemmavarande eller växelvist boende barn. En annan faktor som påverkar bostadsbidraget är antalet dagar som respektive förälder har barnet boende hos sig, vilket avgör om barnen betraktas som hemmavarande eller umgängesbarn. Enligt samtal med Försäkringskassan är den gränsen tolv dagar per månad, det vill säga cirka tre dagar per vecka.

Detta leder till ekonomisk osäkerhet och en osäkerhet för såväl barn som föräldrar kring boendet. Centerpartiet menar att bostadsbidragets konstruktion bör ses över också för att förstärka skyddet för ekonomiskt utsatta familjer och motverka negativa marginaleffekter.

Centerpartiets överväganden:

Anslagsförslag för 2025 för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Barnbidrag	32 048 147	–1 300 000
1:2 Föräldraförsäkring	50 765 281	–200 000
1:3 Underhållsstöd	2 753 953	±0
1:4 Adoptionsbidrag	14 784	±0
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	1 123 300	±0
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	6 637 908	±0
1:7 Pensionsrätt för barnår	7 747 900	±0
1:8 Bostadsbidrag	3 440 176	200 000
Summa	104 531 449	–1 300 000

För att finansiera andra prioriterade reformer föreslår Centerpartiet att flerbarnstillägget för det andra barnet avskaffas. Införandet av ett flerbarnstillägg redan för det andra barnet minskade barnbidragets omfördelande profil, samtidigt som förstärkningen av familjers ekonomi var marginell. Till följd av detta förslag föreslås anslag 1:1 minska med 1 300 miljoner kronor år 2025. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 1 300 miljoner kronor per år från och med år 2026.

Centerpartiet föreslår ett borttagande av dagar på lägstanivån i föräldraförsäkringen, vilket medför minskade utgifter under anslag 1:2 om 200 miljoner 2025, 125 miljoner 2026 och 300 miljoner 2027.

Till följd av en reviderad modell för a-kassan beräknas kostnaderna för bostadsbidrag (anslag 1:8) öka med 200 miljoner kronor 2025 och 100 miljoner åren därefter.

Martina Johansson (C)

Jonny Cato (C)

Anders W Jonsson (C)